

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Szczecin, dnia 18 kwietnia 2025 r.

WST-K.420.3.2022.MCD.39

DECYZJA NR 5/2025 W SPRAWIE ZMIANY DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Na podstawie:

- art. 104 i 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 572 t.j.), zwanej dalej *ustawą Kpa*,
- art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r oraz art. 87 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.), zwanej dalej *ustawą oos*,
- § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397, ze zm.), obowiązującego podczas złożenia pierwotnego wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,

po rozpatrzeniu wniosku ENERTRAG-Bolkowice Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie z dnia 07.09.2021 r., znak: PL KA KA, w sprawie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, wydanej przez Burmistrza Łobza dla przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy elektrowni wiatrowych Karwowo o łącznej mocy do 57 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, siecią kablową 20/30 kV, sterowniczą oraz teletechniczną na terenie gminy Łobez, zlokalizowanej w okolicy miejscowości Karwowo, gm. Łobez, na terenie działek o nr ewid.: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karwowo”*, przekazanego według właściwości przez Burmistrza Łobza pismem z dnia 11.01.2022 r., znak: IK.6220.11.2021.MM.13 (data wpływu do tut. Organu 14.01.2022 r.),

orzekam

1. **Zmienić ostateczną decyzję** Burmistrza Łobza z dnia 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, wydaną dla przedsięwzięcia pn. *„Budowa farmy elektrowni wiatrowych Karwowo o łącznej mocy do 57 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, siecią kablową 20/30 kV, sterowniczą oraz teletechniczną na terenie gminy Łobez, zlokalizowanej w okolicy miejscowości Karwowo, gm. Łobez, na terenie działek o nr ewid.: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karwowo”*, w następujący sposób:

- a) **na str. 2, w pkt I, początek drugiego akapitu** sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu „W związku z powyższym przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o mocy łącznej do 57 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe). Planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie działek o nr ewidencyjnym: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karowo, gm. Łobez. Projektowane elektrownie wiatrowe zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, o wysokości do 166 m, których wysokość całkowita wraz z łopatomy wirnika nie będzie przekraczać 200 m od poziomu terenu. Średnica wirnika projektowanych elektrowni wiatrowych wynosić będzie do 112 m.”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„W związku z powyższym przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy elektrycznej do 95 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe). Planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie działek o nr ewidencyjnym: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karowo, gm. Łobez. Projektowane elektrownie wiatrowe o maksymalnej mocy elektrycznej pojedynczej siłowni wynoszącej do 5 MW, zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, których całkowita wysokość przy maksymalnym wzniosie skrzydła wyniesie do 220 m. Średnica wirnika projektowanych elektrowni wiatrowych wynosić będzie do 180 m.”;

- b) **na str. 2-3, w pkt II ppkt 1** sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu „Eksplorację przedsięwzięcia prowadzić z użyciem 19 turbin wiatrowych, o łącznej mocy nominalnej do 57 MW, wysokości całkowitej do 140 m, z łopatami do 200 m, średnicy wirnika 70-112 m oraz maksymalnej mocy akustycznej pojedynczej turbiny nieprzekraczającej 106,5 dB(A).”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„Eksplorację przedsięwzięcia należy prowadzić z użyciem 19 turbin wiatrowych, o łącznej mocy nominalnej do 95 MW i następujących parametrach pojedynczej siłowni: moc do 5 MW, średnica wirnika do 180 m, wysokość wieży do 166 m, całkowita wysokość wieży przy maksymalnym wzniosie skrzydła do 220 m oraz maksymalna moc akustyczna nieprzekraczająca 106,5 dB(A).”;

- c) **na str. 12, w pkt 1 lit. a, drugie i trzecie zdanie pierwszego akapitu** uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu: „Przyjęty ostatecznie przez inwestora i uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie wariant, polega na budowie 19 siłowni wiatrowych, o mocy do 3 MW, co skutkuje budową farmy wiatrowej o maksymalnej mocy całkowitej do 57 MW. Całkowita wysokość pojedynczej turbiny nie przekroczy 140 m.”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„Ostatecznie realizacja przedmiotowej inwestycji polega na budowie 19 siłowni wiatrowych, o mocy elektrycznej pojedynczej siłowni do 5 MW, co skutkuje budową farmy wiatrowej o maksymalnej mocy całkowitej do 95 MW. Całkowita wysokość wieży przy maksymalnym wzniosie skrzydła wyniesie do 220 m.”;

- d) **na str. 13, w pkt 1 lit. a, pierwsze i drugie zdanie pierwszego akapitu** uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu: „Projektowane elektrownie wiatrowe zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, których wysokość całkowita wraz z łopatomy wirnika nie będzie przekraczać 200 m od poziomu terenu. Średnica wirnika projektowanych elektrowni wiatrowych wynosić będzie do 112 m.”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„Projektowane elektrownie wiatrowe zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, których wysokość całkowita wraz z łopatomy wirnika nie będzie przekraczać 220 m od poziomu terenu. Średnica wirnika przedmiotowych siłowni wiatrowych wynosić będzie do 180 m.”;

- e) **na str. 26, w pkt 3 lit. c, początek pierwszego akapitu** uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu: „Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy do 57 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe).”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy do 95 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe).”;

- f) **na str. 29, początek drugiego akapitu** uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz **pierwszego, drugiego i trzeciego zdania charakterystyki przedsięwzięcia** stanowiącej załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapis w brzmieniu: „Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy do 57 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe). Planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie działek o nr ewidencyjnym: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karowo, gm. Łobez. Projektowane elektrownie wiatrowe zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, których wysokość całkowita wraz z łopatomy wirnika nie będzie przekraczać 200 m od poziomu terenu. Średnica wirnika projektowanych elektrowni wiatrowych wynosić będzie do 112 m.”

zastępuje się następującym brzmieniem:

„Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje budowę do 19 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy elektrycznej do 95 MW wraz z infrastrukturą techniczną (place montażowe, drogi dojazdowe, sieć kablowa 20/30 kV, sieć sterownicza, sieć teletechniczna, stacje transformatorowe). Planowana inwestycja zlokalizowana będzie na terenie działek o nr ewidencyjnym: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karowo, gm. Łobez. Projektowane elektrownie wiatrowe o maksymalnej mocy elektrycznej pojedynczej siłowni wynoszącej do 5 MW, zostaną posadowione na wieżach o konstrukcji stalowej lub stalowo-betonowej, których całkowita wysokość przy maksymalnym wzniosie skrzydła wyniesie do 220 m. Średnica wirnika projektowanych elektrowni wiatrowych wynosić będzie do 180 m.”;

- g) **na str. 26, w pkt 3 lit. c, na końcu drugiego akapitu** uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **oraz na str. 1, na końcu trzeciego akapitu**

charakterystyki przedsięwzięcia stanowiącej załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **dodaje się zapis:**

„Co więcej, nieruchomości gruntowe nr: 14/1, 16/1 i 19/1 obręb Karwowo, będą omiatane przez wirniki elektrowni wiatrowych”.

2. Określić istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych:

1.1. W celu ochrony lokalnej chiropterofauny:

a) w terminie 1 sierpnia – 15 września zastosować całonocne wyłączenia turbin wiatrowych oznaczonych symbolem: S4, S5, S3, S2, S1, C6, C8, C7, C5, C4, C2, C3, C1;

b) w terminie 1 czerwca – 31 lipca zastosować całonocne wyłączenia turbin wiatrowych oznaczonych symbolem: S4, S5, S3, S2, S1, C6, C8,

tj. co najmniej 30 minut przed zachodem słońca do co najmniej 30 minut po wschodzie słońca. Pracę turbiny wyłączać w powyższych okresach przy prędkości wiatru poniżej 6 m/s, temperaturze powietrza powyżej 7°C i przy braku opadów atmosferycznych. Zastrzega się, że ograniczenia czasowe dotyczące wyłączenia pracy turbiny mogą być modyfikowane w efekcie wyników uzyskanych podczas prowadzonego monitoringu poinwestycyjnego chiropterofauny.

1.2. Na potrzeby prowadzenia porealizacyjnego monitoringu chiropterofauny zamontować sprzęt (detektory) umożliwiający rejestrację automatyczną nietoperzy, na wysokości rotora, w liczbie co najmniej 1/3 wszystkich planowanych elektrowni wiatrowych, ze szczególnym uwzględnieniem turbin wiatrowych oznaczonych symbolem: S3, S1, S5, C4, R1, R4 i C5.

3. Pozostałą część decyzji Burmistrza Łobza z dnia 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, a także charakterystyki przedsięwzięcia stanowiącej załącznik do ww. decyzji, pozostawić bez zmian.

Uzasadnienie

W dniu 14.01.2022 r., Burmistrz Łobza pismem z dnia 11.01.2022 r., znak: IK.6220.11.2021.MM.13, przekazał Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie według właściwości wniosek firmy ENERTRAG-Bolkowice Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, wraz z załącznikami, w sprawie zmiany decyzji wydanej przez Burmistrza Łobza w dniu 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy elektrowni wiatrowych Karwowo o łącznej mocy do 57 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, siecią kablową 20/30 kV, sterowniczą oraz teletechniczną na terenie gminy Łobez, zlokalizowanej w okolicy miejscowości Karwowo, gm. Łobez, na terenie działek o nr ewid.: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karwowo”. W odpowiedzi na pismo tut. Organu z dnia 18.01.2022 r., Burmistrz Łobza przekazał w dniu 28.02.2022 r. komplet oryginalnych akt sprawy, na podstawie których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Burmistrz Łobza dla ww. zamierzenia inwestycyjnego wydał decyzję z dnia 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, zgodnie z właściwością, na podstawie zapisów art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r., nr 199, poz. 1227, ze zm.), obowiązujących podczas złożenia wniosku.

Zgodnie z art. 155 *ustawy Kpa*, decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Niezbędnym do zmiany decyzji ostatecznej, na mocy której strona nabyła prawo, jest spełnienie następujących przesłanek:

- brak przeciwwskazań w przepisach szczegółowych – w tym przypadku przepisem szczegółowym jest *ustawa ooś*, której art. 87 wskazuje, że przepis art. 155 *ustawy Kpa* stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że zgodę wyraża wyłącznie strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na którego została przeniesiona decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Z przytoczonego wyżej przepisu wynika, że dopuszcza on zmianę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w trybie art. 155 *ustawy Kpa*, a ponadto wyłącza konieczność uzyskania zgody wszystkich stron biorących udział w postępowaniu, ograniczając wymóg do wyrażenia zgody przez podmiot, który złożył wniosek o jej wydanie;
- za jej zmianą przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony – w przedmiotowej sprawie zmiana decyzji związana jest z korzyściami środowiskowymi (zwiększeniem udziału pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii, co wpisuje się w główne założenia polityki klimatycznej, mającej na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych i zmniejszenie śladu węglowego) oraz interesem ekonomicznym inwestora (dostosowaniem farmy wiatrowej do aktualnych parametrów przedsięwzięcia, wynikających z ostatecznego projektu inwestycji i aktualnie obowiązujących zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, co będzie skutkować zwiększeniem efektywności energetycznej zespołu siłowni wiatrowych).

Nie ulega wątpliwości, że sam fakt wystąpienia z wnioskiem o zmianę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest równoznaczny z wyrażeniem zgody na jej zmianę. Należy podkreślić fakt, że wniosek o zmianę decyzji złożył ten sam podmiot, na którego rzecz została przeniesiona decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z przywołanym powyżej art. 155 *ustawy Kpa* decyzję ostateczną może zmienić organ administracji publicznej, który ją wydał. Jednakże w związku z faktem, że przedmiotowe przedsięwzięcie dotyczy elektrowni wiatrowych, w obecnym stanie prawnym, tj. na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r *ustawy ooś*, organem do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla takich inwestycji jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Wprowadzona nowelizacja tej ustawy, zmieniająca właściwość rzeczową organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w postępowaniu dotyczącym elektrowni wiatrowych spowodowała, że zmieniła się również właściwość organu orzekającego w przedmiocie zmiany decyzji wydanej przed tą nowelizacją. Wobec powyższego organem właściwym do zmiany ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Przedmiotowe przedsięwzięcie w myśl obowiązującego podczas wydawania ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397, ze zm.), wpisywało się w katalog przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b, tj. instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5 o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m. Według ww. rozporządzenia przedmiotowa inwestycja zaliczona została do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla przedmiotowego przedsięwzięcia przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, w związku z czym do wniosku o zmianę

wydanej decyzji również należało przedłożyć raport o oddziaływaniu planowanych zmian przedsięwzięcia na środowisko.

Stosownie do zapisu art. 21 ust. 2 pkt 9 *ustawy ooś*, w publicznie dostępnym wykazie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, w dniu 28.03.2022 r. zamieszczono zawiadomienie znak: WST-K.420.3.2022.MCD.2, o przekazaniu przez Burmistrza Łobza według właściwości do tut. Organu wniosku o zmianę przedmiotowej decyzji.

W związku ze stwierdzeniem braków formalnych we wniosku o zmianę decyzji, tut. Organ pismem z dnia 28.03.2022 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.3, wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedłożonego wniosku w terminie 60 dni od dnia otrzymania ww. pisma. Na prośbę inwestora termin ten został przedłużony do dnia 29.12.2023 r., a następnie do dnia 31.01.2024 r. Dokumentacja została uzupełniona formalnie w dniu 02.02.2024 r., m.in. o raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony na potrzeby zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Po skompletowaniu dokumentacji pod względem formalnym, obwieszczeniem z dnia 09.02.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.6, wnioskodawca oraz pozostałe strony postępowania zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz o wyznaczeniu nowego terminu zajęcia stanowiska w sprawie zmiany tej decyzji. Powyższe obwieszczenie zostało umieszczone na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, w tym Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, a także przesłane do udostępnienia lub publicznego ogłoszenia w m. Karwowo na terenie gminy Łobez, m. Smorawina i Karnice na terenie gminy Radowo Małe oraz m. Łagiewniki na terenie gminy Resko. Ponadto obwieszczenie zamieszczono na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Ww. obwieszczeniem poinformowano również, że o kolejnych etapach postępowania strony powiadamiane będą wyłącznie poprzez udostępnienie pism w formie publicznego obwieszczenia w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tut. Organu i na zasadach określonych w art. 74 ust. 3aa *ustawy ooś*. Obwieszczenia były także umieszczane na tablicy ogłoszeń Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie tut. Organu.

Co więcej, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 16 *ustawy ooś*, w publicznie dostępnym wykazie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie zamieszczono zawiadomienie z dnia 12.02.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.8, o wpłynięciu ww. dokumentu.

Po przeanalizowaniu przedłożonego raportu o oddziaływaniu na środowisko sporządzonego na potrzeby zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, tu. Organ pismem z dnia 05.03.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.9, wskazał na konieczność uzupełnienia ww. dokumentu, w terminie 45 dni od dnia otrzymania ww. pisma. Na prośbę inwestora termin ten został przedłużony do dnia 30.05.2024 r., a następnie do dnia 30.06.2024 r. Uzupełnienie otrzymano w dniu 01.07.2024 r.

Po otrzymaniu wyjaśnień do przedłożonego raportu, w ramach konsultacji z właściwymi organami, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 23.07.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.18, działając na mocy art. 77 ust. 1 pkt 2 *ustawy ooś* wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łobzie z zapytaniem o opinię, co do wnioskowanej zmiany przedsięwzięcia. Ponadto, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 *ustawy ooś*, Organ wystąpił pismem z dnia 23.07.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.19, do Dyrektora Zarządu Zlewni w Gryficach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w celu uzgodnienia warunków realizacji wnioskowanej zmiany przedsięwzięcia.

W dniu 05.08.2024 r. Dyrektor Zarządu Zlewni w Gryficach wystosował wezwanie, znak: SG.ZZŚ.4900.7.2024.AŚ, do pisemnego złożenia wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonego

raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanych zmian przedsięwzięcia. Ww. wezwanie zostało przesłane do wnioskodawcy wraz z pismem z dnia 13.08.2024 r., znak: WST-K.420.3.2022.MCD.23. Po uzupełnieniu przez wnioskodawcę dokumentacji we wskazanym zakresie oraz przekazaniu tego uzupełnienia do ww. organu, Dyrektor Zarządu Zlewni w Gryficach postanowieniem z dnia 20.09.2024 r., znak: SG.ZZŚ.4900.7.2024.AŚ, uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia i określił warunki jego realizacji. Warunki te nie zostały uwzględnione w orzeczeniu niniejszej decyzji, ponieważ dotyczą one realizacji całości inwestycji, nie zaś wyłącznie planowanych zmian, ponadto część z nich wynika z obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów szczegółowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łobzie opinią sanitarną z dnia 14.08.2024 r., znak: ZNS.9022.2.3.4.2024, zaopiniował pozytywnie realizację przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy elektrowni wiatrowych Karwowo o łącznej mocy do 57 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, siecią kablową 20/30 kV, sterowniczą oraz teletechniczną na terenie gminy Łobez, zlokalizowanej w okolicy miejscowości Karwowo, gm. Łobez, na terenie działek o nr ewid.: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karwowo”. Z uwagi na fakt, że wyjaśnienia udzielone w odpowiedzi na wezwanie Dyrektora Zarządu Zlewni w Gryficach zostały również przekazane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łobzie, organ ten pismem z dnia 02.09.2024 r., znak: ZNS.9022.2.3.6.2024, podtrzymał swoje stanowisko zawarte w ww. opinii sanitarnej.

Po skompletowaniu dokumentacji oraz otrzymaniu stanowisk organów współdziałających, na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o oś, obwieszczeniem z dnia 30.10.2024 r. znak: WST-K.420.3.2022.MCD,NK.27, podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w sprawie wnioskowanych zmian przedsięwzięcia oraz o możliwości składania uwag i wniosków dotyczących realizacji planowanego przedsięwzięcia. Obwieszczenie zostało przekazane z prośbą o podanie do publicznej wiadomości do Urzędu Miejskiego w Łobzie (dot. miejscowości Karwowo), do Urzędu Gminy Radowo Małe (dot. miejscowości Smorawina i Karnice) oraz do Urzędu Miejskiego w Resku (dot. miejscowości Łagiewniki), a także zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie (w tym Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie). Uwagi i wnioski można było składać w terminie od 04.11.2024 r. do 05.12.2024 r. włącznie (okres 30 dni). Dodatkowo zawiadomieniem z dnia 30.10.2024 r. znak: WST-K.420.3.2022.MCD,NK.29, tut. Organ poinformował wnioskodawcę o umożliwieniu udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i zawiadomieniu społeczeństwa o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w sprawie wnioskowanych zmian przedsięwzięcia.

W związku z uchybieniem terminu umożliwienia udziału społeczeństwa w prowadzonym postępowaniu, obwieszczeniem z dnia 14.01.2025 r. znak: WST-K.420.3.2022.MCD,NK.30, ponownie podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w sprawie wnioskowanych zmian przedsięwzięcia oraz o możliwości składania uwag i wniosków dotyczących realizacji planowanego przedsięwzięcia. Obwieszczenie zostało przekazane z prośbą o podanie do publicznej wiadomości do ww. Urzędów, a także zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie (w tym Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie) oraz w biuletynie informacji publicznej tut. Urzędu. Uwagi i wnioski można było składać w terminie od 17.01.2025 r. do 18.02.2025 r. włącznie (okres 30 dni). W tym przypadku, zawiadomieniem z dnia 14.01.2025 r. znak: WST-K.420.3.2022.MCD,NK.32, tut. Organ również poinformował wnioskodawcę o umożliwieniu udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i

zawiadomieniu społeczeństwa o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w sprawie wnioskowanych zmian przedsięwzięcia.

W wyznaczonych terminach nie zgłoszono żadnych uwag i wniosków dotyczących realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Następnie tut. Organ zawiadomił wnioskodawcę oraz strony postępowania w trybie art. 10 *ustawy Kpa* o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia. W wyznaczonym terminie żadna ze stron nie zgłosiła uwag i nie wniosła żądań.

O zmianie stanowiska w stosunku do decyzji Burmistrz Łobza z dnia 02.08.2011 r., znak: IK.MM/7624/D-20/10, przesądziły m.in.: rodzaj projektowanej zmiany zakresu inwestycji, skala oraz zasięg oddziaływań przedmiotowej zmiany zakresu przedsięwzięcia na środowisko, a także aktualne badania monitoringowe.

Wnioskowana zmiana przedsięwzięcia związana jest ze zwiększeniem: średnicy wirnika turbin wiatrowych z maksymalnie 112 m na 80 m, wysokości wieży ze 140 m na do 166 m, całkowitej wysokości wieży przy maksymalnym wzniosie skrzydła z 200 m na do 220 m, mocy pojedynczej turbiny z 3 MW na do 5,0 MW, a także na wskazaniu nieruchomości gruntowych nr: 14/1, 16/1 i 19/1 obręb Karwowo, które będą omiatane przez wirniki elektrowni wiatrowych. Ostatecznie inwestor planuje zwiększyć moc elektryczną planowanej farmy wiatrowej z 57 MW na 95 MW. Powyższe założenia nie spowodują zwiększenia dopuszczalnej – zgodnie z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – mocy akustycznej pojedynczej turbiny wynoszącej 106,5 dB(A). Przedsięwzięcie nadal będzie obejmowało tożsame działki, które wskazano w przedmiotowej decyzji, tj. działki nr.: 9, 10, 11, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 19/1, 19/2, 20/1, 20/2, 65, 66, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 81, 84, 85, 92, 21, 22, 23, 24, 177/2 obręb Karwowo. Jak również nie dojdzie do zmiany lokalizacji wież przedmiotowych turbin wiatrowych, które zaplanowano na obszarze działek nr: 66 (4 elektrownie), 81 (3 elektrownie), 79/2 (1 elektrownia), 79/5 (6 elektrowni), 85 (3 elektrownie), 15/1 (1 elektrownia) i 17/1 (1 elektrownia) obręb Karowo, gm. Łobez.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że po uzyskaniu przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszedł w życie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, powołany uchwałą nr XXXV/273/2017 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 26 października 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez (Dz.Urz.Woj.Zach. z 2017 r., poz. 5039). Zgodnie z ww. planem działka, na której zostanie umiejscowiona elektrownia wiatrowa o nr:

- 66 leży w obszarze oznaczonym symbolami 2 EW, R, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej oraz tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
- 81 zlokalizowana jest w obszarze oznaczonym symbolami 2 EW, R, ZL, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej, tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych oraz tereny leśne stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
- 79/2 położona jest w obszarze oznaczonym symbolami 3 EW i R, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej oraz tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
- 79/5 leży w obszarze oznaczonym symbolami 1 EW, 4 EW, R, ZL, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej, tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych oraz tereny leśne stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
- 85 zlokalizowana jest w obszarze oznaczonym symbolami 5 EW, R, ZL, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej, tereny rolnicze

- stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych oraz tereny leśne stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
- 15/1 i 17/1 położona jest w obszarze oznaczonym symbolami 6 EW i R, przeznaczonym pod teren lokalizacji elektrowni wiatrowych i infrastruktury towarzyszącej oraz tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych;
 - 14/1, 16/1 i 19/1 zlokalizowana jest w obszarze oznaczonym symbolem R, przeznaczonym pod tereny rolnicze stanowiące strefę ochronną oddziaływania elektrowni wiatrowych.

Przedsięwzięcie planuje się usytuować wyłącznie na obszarach oznaczonych symbolami: 1 EW, 2 EW, 3 EW, 4 EW, 5 EW, 6 EW i R. Zapis § 5 pkt 2 lit. e ww. planu wskazuje, że na terenach oznaczonych symbolem R, dopuszcza się w sąsiedztwie terenów o symbolu EW wystawianie łopat elektrowni wiatrowych nad powierzchnią terenu. W przedmiotowej sprawie nieruchomości gruntowe nr: 14/1, 16/1 i 19/1 obręb Karwowo, będą omiatane przez wirniki elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na sąsiadujących terenach o symbolu EW. Zatem przedmiotowe turbiny zaprojektowano zgodnie z przeznaczeniem terenu, a planowane zmiany nie spowodują przekroczenia parametrów określonych ww. uchwałą, takich jak maksymalna wysokość skrajnego punktu wirnika w pozycji pionowej wynosząca do 220 m, czy moc elektrowni do 5 MW.

Projektowana zmiana nie wykracza poza obszar inwestycji określony we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. inwestycji. Należy podkreślić, że nieruchomości gruntowe nr: 14/1, 16/1 i 19/1 obręb Karwowo, które będą omiatane przez wirniki elektrowni wiatrowych, dotyczą obszaru działek wskazanych w zakresie lokalizacji przedsięwzięcia. W wyniku planowanej zmiany nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej ani dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w otoczeniu przedsięwzięcia, nie pogorszy się również jakość powietrza atmosferycznego. Zwiększenie średnicy wirnika turbin, wysokości wieży i całkowitej wysokości wieży przy maksymalnym wzniosie skrzydła siłowni wiatrowych, nie będzie związane z istotnym zwiększeniem wpływu tych turbin na krajobraz, czy zasięg efektu migotania cienia.

W celu oszacowania wpływu planowanej zmiany przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze niezbędne było ponowne przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej analizowanego terenu.

Zgodnie z przedłożoną „Inwentaryzacją flory i siedlisk przyrodniczych” dla inwestycji pn. „Budowa farmy elektrowni wiatrowych Karowo wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie gminy Łobez, w okolicy miejscowości Karowo, gm. Łobez” (październik 2023), miejsce posadowienia przedmiotowych turbin wiatrowych obejmuje użytkowane grunty orne (w 2023 r. pod uprawę zbóż, kukurydzy i roślin strączkowych (grochu)) wraz z miedzami i przydrożami, a jedna z siłowni wiatrowych będzie także wkraczała w obręb śródpolnego zagłębienia terenu, porośniętego szuwarem trzcinowym i turzycowym. W okolicy tych terenów nie występują siedliska przyrodnicze, ani gatunki roślin i grzybów podlegające ochronie gatunkowej.

W obrębie planowanej inwestycji brak jest także naturalnych cieków wodnych, jezior, torfowisk i innych tego typu obszarów. Z uwagi na powyższe w miejscu projektowanej inwestycji oraz pozostałej infrastruktury nie stwierdzono siedlisk rozrodu herpetofauny. Ponadto obszar pól uprawnych, gdzie zaprojektowano przedmiotowe turbiny wiatrowe, nie posiadają istotnego znaczenia dla funkcjonowania płazów, czy gadów.

Podczas badań terenowych zaobserwowano pojedyncze zgryzy bobrów w rejonie okresowego cieku stwierdzonego w kierunku wschodnim od przedmiotowego zespołu elektrowni wiatrowych. Poza ww. gatunkiem, podlegającym ochronie prawnej, na terenie planowanej inwestycji stwierdzono również obecność innych gatunków ssaków, w tym lisa, borsuka, jelenia europejskiego, sarny, daniela, dzika, zająca szaraka, wilka i jenota. Należy

jednak podkreślić, dostępność terenu poza projektowanymi turbinami wiatrowymi nie ulegnie zmianie w porównaniu ze stanem obecnym, a obszar otaczający przedmiotowe obiekty będzie nadal mógł być wykorzystywany przez płazy, gady, czy poruszające się po powierzchni ziemi ssaki. Jest to istotne m.in. z uwagi na fakt, iż przedmiotowa farma wiatrowa położona jest w granicach korytarza ekologicznego pn. „Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska”, gdzie drożność migracji roślin i zwierząt ma szczególne znaczenie. Nie przewiduje się również, aby planowane zmiany przedsięwzięcia mogły wpłynąć na pobliski obszar Natura 2000 pn. „Dorzecze Regi”, zlokalizowany około 220 m od najbliższej położonej siłowni wiatrowej.

Szczególnie narażone na niekorzystne działanie elektrowni wiatrowych są natomiast ptaki i nietoperze, w związku z czym na potrzeby niniejszej zmiany decyzji przeprowadzony został przedrealizacyjny roczny monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny.

Monitoring ptaków przeprowadzono w terminie 01.07.2022 r. – 11.07.2023 r. (49 wizyt terenowych) w podziale na następujące moduły:

- liczenie z punktu obserwacyjnego (rejestrowano wszystkie ptaki widziane lub słyszane, ptaki rejestrowano w podziale na 3 strefy wysokości przelotu uwzględniające zastosowanie wirnika o zakładanej średnicy do 180 m, tj. 0 – 40 m nad ziemią, 40 – 220 m nad ziemią (strefa pracy turbin), powyżej 220 m nad ziemią),
- liczenie z transektu (rejestrowano wszystkie ptaki widziane lub słyszane, w podziale na kategorie odległości od transektu, tj. 0 – 25 m, 25 – 100 m, ponad 100 m oraz ptaki widziane w locie niezależnie od odległości od transektu),
- cenzus gatunków kluczowych (wyszukiwanie gniazd bociana białego, bociana czarnego, ptaków szponiastych oraz pozostałych gatunków kluczowych w buforze 2 km od planowanej turbiny wiatrowej),
- identyfikacja zgrupowań i koncentracji (mająca na celu identyfikację dużych stad ptaków, głównie niełęgowych w granicach farmy oraz w promieniu minimum 2 km),
- badanie rozpowszechnienia ptaków w standardzie MPPL (polegające na wytypowaniu powierzchni próbnych o powierzchni 1 km² i policzeniu wszystkich ptaków znajdujących się na tych powierzchniach).

Monitoring prowadzono w oparciu o projekt wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki (GDOŚ, Warszawa 2011 r.).

W okresie dyspersji polęgowej odnotowano 52 gatunki ptaków, z łączną liczebnością 3351 osobników. W łącznej strukturze gatunkowej eudominantem (>10% liczebności łącznej) był szpak, dymówka i skowronek. Z kolei dominatami były kruk i dymówka. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności odnotowano bielika (1 os.), kanię rudą (15 os.) i myszołowa (22 os.), zaś o stopniu wysokim: błotniaka stawowego (3 os.), kruka (232 os.), mewy srebrzyste sensu lato (12 os.), potrzuszcza (113 os.), pustułkę (4 os.) i skowronka (369 os.). W okresie dyspersji polęgowej odnotowano 8 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, tj.: bielika, kanię rudą, błotniaka stawowego, gąsiorka, orlika krzykliwego, żurawia, dzięcioła czarnego i trzmielojada. W zakresie wysokości przelotów ptaków 55% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora, 35% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, natomiast 10% ptaków migrowało wysoko. W odniesieniu do migracji kierunkowej dominowały kierunki południowe i zachodnie. W tym okresie w obrębie farmy nie notowano większych koncentracji ptaków poza koczowaniem stad kruków (tj. 20-45 os.) w części zachodniej farmy.

Podczas migracji jesiennej, w trakcie badań podstawowych, odnotowano 56 gatunków ptaków z łączną liczebnością 8123 osobników. Eudominantami były: skowronek, zięba, dymówka, zaś dominantą był szpak. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności odnotowano: bielika (2 os.), kanię rudą (14 os.), myszołowa (22 os.), a o stopniu wysokim: kruka (245 os.), błotniaka stawowego (19 os.), potrzuszcza (158 os.), pustułki (4 os.), skowronka (1466 os.), mewy srebrzyste sensu lato (25 os.). W okresie migracji jesiennej odnotowano 7 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, tj.: bielika, błotniaka stawowego,

dzięcioła czarnego, gąsiorka, kanię rudą, łabędzia krzykliwego i żurawia. W zakresie wysokości przelotów ptaków 48% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora, 36% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, a 16% ptaków przelatywało powyżej zasięgu śmigieł. Podczas migracji jesiennych również dominowały południowe i zachodnie kierunki przelotów.

Podczas zimowania odnotowano 44 gatunki ptaków, z łączną liczebnością 2120 osobników. W łącznej liczebności dominantami były gęsi no. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności odnotowano: bielika (2 os.), myszołowa (19 os.), kanię rudą (2 os.), z kolei o stopniu wysokim stwierdzono: kruk (162 os.), mewy srebrzystej sensu lato (60 os.), potrzyszcz (195 os.), pustułki (1 os.) i skowronka (117 os.). W okresie zimowania odnotowano 5 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasięj: bielika, żurawia, żurawia, łabędzia krzykliwego, kanię rudą i dzięcioła czarnego. W okresie zimowania podczas przelotów 45% osobników odnotowano w przedziale powyżej pracy rotora, 25% osobników w strefie kolizyjnej, a 30% ptaków migrowało nisko. Większość przelotów miała charakter lokalny, bez wyraźnej kierunkowości. Z kolei zimą większość przelotów ptaków odbywała się w kierunkach północnych i wschodnich.

W okresie migracji wiosennej, podczas liczeń na punkcie i transekcje, odnotowano 59 gatunków ptaków z łączną liczebnością 3417 osobników. Eudominantami były szpak, skowronek i kwiczoł, natomiast dominantami: gęsi, kruk i żuraw. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności odnotowano: bielika (2 os.), myszołowa (20 os.), kanię rudą (4 os.), zaś o stopniu wysokim: błotniaka stawowego (4 os.), kruk (240 os.), mewy srebrzyste sensu lato (12 os.), potrzyszcz (134 os.), pustułki (4 os.), skowronka (437 os.). W okresie migracji wiosennej odnotowano 6 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasięj: bielika, błotniaka stawowego, dzięcioła czarnego, lerkę, kanię rudą, żurawia. W zakresie wysokości przelotów 44% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora, 38% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, a 18% ptaków migrowało wysoko. Podczas migracji wiosennej również dominowały północne i wschodnie kierunki przelotów.

Z kolei podczas okresu lęgowego, w trakcie liczeń standardowych, odnotowano 64 gatunki ptaków z łączną liczebnością 2569 osobników. Eudominantem był skowronek, a dominantami: oknówka, kruk, dymówka, szpak, trznadel. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności odnotowano bielika (1 os.), myszołowa (27 os.) i kanię rudą (4 os.), zaś o stopniu wysokim stwierdzono: błotniaka stawowego (3 os.), bociana białego (1 os.), kruk (163 os.), krzyżówki (4 os.), potrzyszcz (104 os.), pustułki (2 os.), skowronka (434 os.). W okresie lęgowym odnotowano 8 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasięj: bielika, błotniaka stawowego, bociana białego, dzięcioła czarnego, gąsiorka, kanię rudą, lerkę, żurawia. Podczas okresu lęgowego większość przelotów miała charakter lokalny, bez wyraźnej kierunkowości, przy czym 58% osobników odnotowano w przedziale poniżej pracy rotora, 40% osobników odnotowano w strefie kolizyjnej, a 2% ptaków migrowało wysoko.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonego monitoringu na terenie inwestycyjnym oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie do lęgów przystąpił gąsiorek, potrzyszcz, lerka, dzięcioł czarny, żuraw, kruk, samotnik i puszczyk. Z kolei w buforze do 2 km stwierdzono także lęgi dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego, żurawia, kruk, puszczyka, kszuka oraz możliwe terytorium lęgowe orlika krzykliwego (pomimo dwukrotnej obserwacji tego gatunku ptaka, kontrole nie przyniosły efektu w postaci lokalizacji gniazda). Prowadzone badania wyszukiwania stanowisk lęgowych dla bociana białego pozwoliły zidentyfikować gniazdo zasiedlone na słupie energetycznym w Strzemieliach (około 4 km od lokalizacji najbliższych siłowni), a także opuszczone gniazdo na kominie przy byłych budynkach PGR Lubień Górny (w odległości około 3 km od miejsca usytuowania turbin) i niezasiedloną platformę – słup w miejscowości Dorowo (w odległości około 2,2 km od lokalizacji najbliższych siłowni). W strukturze cennej (poza gatunkami kluczowymi) awifauny lęgowej zidentyfikowano dodatkowo (w buforze do 2

km od farmy) łęgi gągoła, siniaka, perkoza dwuczubego, słonki, łabędzia niemego, zimorodka, strumieniówki, derkacza, a także dwa gniazda ptaków szponiastych o cechach budowy charakterystycznych dla kani rudej (w gnieździe i pod gniazdem znajdowały się sznurki, folie, odpady, jednak kontrole gniazd w sezonie lęgowym nie przyniosły efektu w postaci identyfikacji zasiedlenia).

Przeprowadzone 2-krotne liczenia metodą MPPL wykazały obecność 39 gatunków i łączną liczbę 294 osobników, przy czym najliczniejszy był skowronek (12,9%) i szpak (9,5%). Struktura gatunkowa ptaków była zatem typowa dla terenów mozaiki pól, zadrzewień i lasów. Na urozmaicenie składu gatunkowego o ptaki typowe dla lasów wpływała m.in. duża enklawa leśna położona w środkowej części obszaru farmy, o stosunkowo złożonej strukturze wiekowo-gatunkowej lasu (miejsce lęgowe m.in. siniaka, terytorium dzięciołów). Obszar farmy, jak i jej bufor, w ciągu całego cyklu badań monitoringowych nie był miejscem lokalizacji dużych koncentracji ptaków. Najbliższe koncentracje ptaków blaszkodziobych odnotowano w styczniu (tj. około 250 osobników gęsi w m. Strzmiel, w odległości około 4,5 km w linii prostej od najbliższych siłowni) oraz w lutym (tj. stado łabędzi krzykliwych koczowało koło m. Dorowo, w odległości około 3,0 km w linii prostej od najbliższych turbin wiatrowych).

Łącznie przez rok prowadzenia obserwacji na inwentaryzowanym obszarze stwierdzono obecność 19609 ptaków, należących do 85 gatunków, w tym 11 gatunków ujętych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wśród stwierdzonych gatunków liczebnością przeważały skowronki, szpaki, dymówki i zięby. Dominowały stwierdzenia ptaków małych, których udział w strukturze gatunkowej stanowił 75%. Z kolei udział ptaków dużych wyniósł 10,9%, średnich B – 8,6%, średnich A – 3,3%, szponiastych – 1,2%, a mew – 0,5%, pozostałych ptaków siewkowych – 0,5%. W podziale na stopień kolizyjności (określony zgodnie z wytycznymi z 2011 r.), 34% stwierdzonych gatunków ptaków nie należało do gatunków kolizyjnych z elektrowniami wiatrowymi. Pozostałe gatunki odznaczały się podwyższonym ryzykiem kolizyjności, przy czym najwyższym stopniem zaledwie 1% ptaków.

Należy podkreślić, że budowa i eksploatacja elektrowni wiatrowych mogą powodować zubożenie lokalnej awifauny i odstraszać ptaków w bliskim sąsiedztwie pracujących siłowni, niemniej w przypadku analizowanej inwestycji, oddziaływanie na lokalne populacje ptaków lęgowych może dotyczyć niewielkiej grupy ptaków, należących głównie do pospolitych gatunków krajobrazu rolniczego.

Elektrownie wiatrowe mogą również wywoływać efekt bariery dla przemieszczania ptaków, skutkującej podniesieniem wysiłku energetycznego przekładającego się m.in. na straty, czy obniżenie skuteczności lęgów ptaków. W szczególności dotyczy to ptaków szponiastych, które są najbardziej wrażliwe na obecność turbin wiatrowych znajdujących się np. pomiędzy siedliskiem lęgowym, a żerowiskiem tych ptaków. Co prawda podczas przeprowadzonych badań w okresie lęgowym i dyspersji obserwowano orlika krzykliwego, jednakże obszar zainwestowania nie był wykorzystywany przez ten gatunek ptaka jako żerowisko z uwagi na brak terenów preferowanych jako łowiska (głównie łąk i pastwisk). Stwierdzono również obecność gniazd ptaków szponiastych w buforze farmy, w tym należących do kani rudej, jednak nie były one zasiedlone. Zatem najbliższe miejsce lęgowe ptaka szponiastego – w tym przypadku bielika, znajduje się w obrębie kompleksu leśnego, w odległości około 4,0 km od najbliższej położonej siłowni wiatrowej wchodzącej w skład przedmiotowego zespołu turbin wiatrowych. Ww. miejsce zostało objęte ochroną strefową. Pomiędzy ww. strefą i miejscem lokalizacji przedmiotowych turbin znajduje się kompleks leśny, jezioro (Jezioro Głębokie). Bielik jest gatunkiem gniazdującym w środowisku leśnym, natomiast żerującym głównie nad rybnymi jeziorami, stawami hodowlanymi i w dolinach rzecznych, zatem dogodnie dla siebie obszary posiada w otoczeniu wyznaczonej strefy ochronnej. Ponadto w okresie przeprowadzonych badań, w ramach liczeń na transekcje i w punkcie, odnotowano zaledwie 9 osobniki tego gatunku. Poza badaniami podstawowymi bieliki obserwowano w trakcie prac

prowadzonych w buforze farmy, m.in. tokujące w rejonie Jeziora Głębokiego. W przedłożonej dokumentacji parametr wykorzystania przestrzeni przez gatunki szponiaste (pełen okres) osiągnął poziom 1,26 os./h.

Należy wskazać, że oszacowanie rzeczywistego zagrożenia, jakie może nieść przedmiotowa inwestycja dla ornitofauny na etapie funkcjonowania, zostanie dokonane na podstawie nałożonego w decyzji na inwestora obowiązku przeprowadzenia monitoringu porealizacyjnego ornitofauny, trzykrotnie w ciągu 5 lat po oddaniu farmy do eksploatacji (np. w 1, 2, 3 lub 1,3,5 roku) przez 4 pełne cykle rocznej aktywności oraz śmiertelność ptaków.

Z kolei monitoring chiropterologiczny (Szczecin, listopad 2023) prowadzony był, z uwagi na terminy aktywności nietoperzy, w okresie 01.08.2022 r. – 15.11.2022 r. oraz w okresie 15.03.2023 r. – 31.07.2023 r., z wykorzystaniem rejestratorów Batcorder 2.0, 3.1. Kontrole aktywności nietoperzy rozpoczynano nie wcześniej niż około 15 minut przed zachodem słońca i nie później niż około 45 minut po zachodzie słońca. W dniach 7 i 21 września przeprowadzono obserwacje rozpoczynające się 2 – 4 godziny przed zachodem słońca, w celu stwierdzenia ewentualnych migracji borowców wielkich. Przedmiotowe kontrole wspomagane były nasłuchami detektorem.

Podczas rocznych badań monitoringowych na terenie planowanej farmy wiatrowej odnotowano przeloty 3 gatunków nietoperzy, tj.: borowca wielkiego, karlika malutkiego i karlika większego. Odnotowano również głosy przynależne do grup gatunków, czy rodzajów, w tym nietoperze z grupy borowce/mroczi i inne nieoznaczone nietoperze. Łącznie zarejestrowano 441 jednostki aktywności, przy czym dominującym gatunkiem był karlik malutki – 63% rejestracji ogółem. Borowca wielkiego odnotowano w 18% przelotów, grupę borowce/mroczi w 10%, karlika oznaczonego do poziomu rodzaju w 6%, karlika większego w 4%, natomiast nocki nieoznaczone oraz nietoperze nieoznaczone stanowiły < 1% ogółu przelotów.

W okresie rozpadu kolonii rozrodczych, tj. początku jesiennej wędrówki na terenie badań odnotowano 179 jednostek aktywności (przelotów) z dominacją głosów karlików malutkich (56% aktywności). Udział 27% rejestracji należał do borowca wielkiego, migrującego na dalekie dystanse. Resztę grup rodzajów bądź jedynie rodzajów rejestrowano z częstotliwością > 9% ogółu. Dla trzech miejsc rejestracji średni indeks okresowy (dla wszystkich nietoperzy) miał wartość bardzo wysoką, zaś dla dwóch wysoką.

W okresie jesiennej wędrówki odnotowano 86 przelotów nietoperzy (również z przewagą karlika malutkiego – 75% aktywności ogółem, poza tym 9% udziału miały borowce wielkie, 2% karliki większe, 9% karliki nieoznaczone, a 8% borowce/mroczi). Podczas kontroli listopadowych nie zanotowano aktywności nietoperzy, co jest powszechnym zjawiskiem, a w obszarze poszukiwań zimowisk nietoperzy wokół farmy nie odnotowano obecności dużych oraz istotnych schronień tych ssaków w obiektach antropogenicznych.

Pierwsze wiosenne rejestracje na terenach otwartych (inwestycyjnych) miały miejsce dopiero z początkiem maja 2023 r., jednak w okresie wędrówki wiosennej i zakładania kolonii rozrodczych odnotowano 73 jednostki aktywności nietoperzy (ponownie największy udział karlika malutkiego – 58% aktywności). Grupę borowce/mroczi notowano w 18%, borowca wielkiego w 12% przelotów, a pozostałe taksony z częstotliwością 7% i mniej.

Aktywność populacji lokalnych oraz rozrodu na terenie badań potwierdził dominację karlika malutkiego na obszarze prowadzonych badań (68% aktywności ogółem). W okresie tym odnotowano także borowca wielkiego (z częstotliwością 13% ogółu rejestracji), grupę borowce/mroczi (9%) oraz nieliczne występowanie pozostałych taksonów (7% i mniej). Średni indeks okresowy (dla wszystkich nietoperzy) w 3 miejscach rejestracji zidentyfikowano jako bardzo wysoki, a w dwóch miejscach jako wysoki.

Badania monitoringowe na terenie planowanej farmy wiatrowej wykazały, że teren inwestycyjny jest w większości sezonu aktywności chiropterofauny eksplorowany przez karlika

malutkiego – 63% rejestracji w ciągu całego monitoringu. Jednocześnie przeprowadzone badania nie dały informacji o skali aktywności nietoperzy na poszczególnych pułapach (wysokościach) nad poziomem gruntu.

Z aktualnych badań monitoringowych, przeprowadzonych na potrzeby przedłożenia dokumentacji w niniejszym postępowaniu, jednoznacznie wynika, że przedmiotową farmę wiatrową planuje się zlokalizować w obrębie stref potencjalnie sprzyjających przelotom i żerowaniu nietoperzy. Latem i na początku jesieni odnotowano bardzo wysoką aktywność tych zwierząt, co mogłoby przełożyć się na ich wysoką śmiertelność w przypadku realizacji przedmiotowej inwestycji. Z uwagi na powyższe niniejszą decyzją nałożono na inwestora obowiązek wyłączenia pracy niektórych turbin wiatrowych na etapie eksploatacji przedmiotowej inwestycji, w określonych terminach i przy warunkach atmosferycznych sprzyjających ich przelotom i żerowaniu. Po zastosowaniu tego rozwiązania, oddziaływanie inwestycji na nietoperze w najistotniejszych okresach zostanie ograniczone do minimum. Zgodnie z sugestią autorów przedłożonej w sprawie dokumentacji wskazano również na konieczność montażu sprzętu (detektorów) umożliwiający rejestrację automatyczną nietoperzy, na co najmniej 1/3 wszystkich planowanych elektrowni wiatrowych, na potrzeby prowadzenia stwierdzonej w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach konieczności wykonania monitoringu porealizacyjnego w ciągu 3 lat po oddaniu farmy do eksploatacji, obejmującego 4 pełne cykle rocznej aktywności oraz śmiertelność chiropterofauny. Należy podkreślić, że na podstawie poinwestycyjnych badań aktywności nietoperzy możliwe będzie, zarówno rozszerzenie, jak i ograniczenie, zakresu wyłączeń wskazanych w decyzji wydanej przez tut. Organ, a w razie potrzeby – podjęcie dodatkowych działań minimalizujących wpływ przedsięwzięcia na ww. grupę zwierząt.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r., poz. 335) przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w obrębie zlewni:

- jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) „Rega od Kłępnicy do Ukłej” o kodzie RW6000114259, stanowiącej naturalną część wód i charakteryzującej się złym stanem ogólnym, którą określono, jako zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wskazano, że celem środowiskowym dla tej JCWP jest umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Rega w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Termin osiągnięcia celu środowiskowego został wyznaczony do 2027 r., substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE – do 2039 r. Odstępstwo podlegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b), rtęć(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w PGW w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”), a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w karcie JCWP w zestawach działań). Dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4

ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność) określono w zestawach działań w karcie JCWP). Dla tej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej;

- jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) „Piaskowa” o kodzie RW60001042569, stanowiącej naturalną część wód, którą określono jako zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wskazano, że celem środowiskowym dla tej JCWP jest dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Piaskowa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej) oraz dobry stan chemiczny. Dla przedmiotowej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4, art. 4 ust. 5 oraz art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) „Kanał Radowo-Strzmiel” o kodzie RW6000104252. Ww. zlewnia wód powierzchniowych stanowi naturalną część wód, niezagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz dobry stan chemiczny. Dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 i art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW60008. Z kolei przywołana powyżej JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym. Nie jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, określonych jako utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego wód.

Z uwagi na charakter planowanej zmiany, obejmujący zwiększeniem średnicy wirnika turbin wiatrowych, wysokości wieży, całkowitej wysokości wieży przy maksymalnym wzniosie skrzydła, mocy pojedynczej turbiny, w tym wskazanie nieruchomości gruntowych, które będą omiatane przez wirniki elektrowni wiatrowych, należy wykluczyć wpływ tych zmian na przywołane powyżej jednolite części wód oraz na osiągnięcie ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zachowane zostaną również dotychczasowe warunki gruntowo-wodne poza granicami terenu inwestycyjnego, z uwagi na punktowe rozmieszczenie elektrowni wiatrowych.

Elektrownie wiatrowe poprzez produkcję energii elektrycznej bez konieczności spalania paliw kopalnych przyczyniają się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych do powietrza, prowadzących do zmian klimatu. Wykorzystanie źródeł odnawialnych, takich jak wiatr, do produkcji energii elektrycznej umożliwia tym samym spowolnienie ocieplenia klimatu.

Postępujące zmiany klimatu mogą z kolei potencjalnie wpływać na eksploatację turbiny wiatrowej, np. poprzez wzrost liczby i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych (silne wiatry, burze, nadmierne opady), niemniej konstrukcja elektrowni będzie spełniała wszystkie normy w zakresie wytrzymałości obciążeń oraz zostanie wyposażona w instalację odgromową.

Ponadto przedmiotowe turbiny od zabudowy mieszkaniowej będzie dzielić odległość od około 730 m do 2,48 km, w związku z czym nawet potencjalne uszkodzenia, czy w skrajnych przypadkach przewrócenie turbiny, nie będą stanowiły zagrożenia dla pobliskich terenów mieszkalnych.

Ze względu na charakter, zakres oraz znaczną odległość analizowanego zespołu elektrowni wiatrowych od granic państwa, nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych w związku z projektowaną zmianą przedsięwzięcia.

Analiza oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska w zmienionym zakresie wskazuje, iż nie spowoduje to istotnych zmian w wielkości, czy zasięgu oddziaływania całości inwestycji w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Analizowany zespół turbin wiatrowy projektowany jest w pobliżu planowanej (przez tego samego wnioskodawcę) farmy wiatrowej „Borkowo”, składającej się z 1 elektrowni wiatrowej. Przedmiotowa turbina zostanie zlokalizowana w odległości około 680 m od najbliższej elektrowni wchodzącej w skład zmienianego przedsięwzięcia farmy wiatrowej „Karwowo”. W wyniku przeprowadzonej analizy nie wykazano możliwości wystąpienia znacząco negatywnych skumulowanych oddziaływań obu inwestycji, w tym np. w zakresie oddziaływania akustycznego.

Niniejsza decyzja została wydana w oparciu o art. 104 *Kpa*, stanowiący, że załatwienie sprawy przez organ administracji publicznej odbywa się przez wydanie decyzji, jak również art. 87 *ustawy ooś*, w myśl którego przepisy działu V oraz działu VI stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepis art. 155 *Kpa* (zgodnie z którym decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony; przepis art. 154 § 2 stosuje się odpowiednio) stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że zgodę wyraża wyłącznie strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na którego została przeniesiona decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Zgodnie z art. 127a *Kpa*, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Szczecinie
Sylvia Jurzyk – Nordlöv
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Otrzymują:

1. ENERTRAG-Bolkowice Sp. z o.o., Al. Papieża Jana Pawła II 15/4, 70-455 Szczecin – PURDE
2. Pozostałe strony postępowania zawiadamiane w trybie art. 49 *Kpa*, w związku z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łobzie, ul. Niepodległości 66/2, 73-150 Łobez – PURDE
2. Dyrektor Zarządu Zlewni w Gryficach, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, ul. Niekładzka 9, 72-300 Gryfice – PURDE